

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

133. Quid juris habeat Vicarius participandi de massa distributionu[m], aliisque emolumentis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

neque penes Capitulum universim, neque penes ullum ex Canonicis; sed tota resideat penes Episcopum; qui & ipse tunc dicitur Rector illius. Lott. *ibid.* nu. 133. qui tamen tunc nullum ex Canonicis vel beneficiatis illius Ecclesie invitum gravare poterit, ut illius curae exercitium subeat; Lott. n. 134. citans Gonz. *cit. gl. 6. n. 70.*

5. Respondeo quintò: quòd si in Ecclesia aliqua non Collegiata plures subordinati administrant curam, dicendum erit, curam habitualemente penes eum tantum, & hunc solum dici Rectorem, qui principalis est in ordine, & cui alii subordinantur. Lott. *ibidem.* n. 139. citans Jo. And. & But. *in c. cum non ignores. de prab.* præcipue si ille colligeret jura & emolumenta illius Ecclesie, & ceteri de manu illius suas portiones; illud enim, ut dictum aliquoties, figum est clarissimum (etsi per accidens quandoque fallat, dum alius, qui non est verus Rector, jure aliquo speciali, imò laicus ex indulto Papæ perciperet decimas, & alia quædam. Lott. *loc. cit.* n. 135.) Rectoria est persistens penes eum etiam cura habitualis. Lott. *ibidem.* n. 140.

6. Respondeo sextò: quòd si in tali Ecclesia non collegiata cura administraretur per plures non subordinatos inter se, neque adesset capitulum, vel collegium aliquod, per quod cura illa demandaretur, singuli non dicuntur sponsi & Rectores illius Ecclesie, ne plures sponsi uni Ecclesie tribuantur; & quia jus parochie est individuum; neque etiam ullus eorum, sed vel proprius curatus, qui illis omnibus præest, vel si talis non sit, ipse Episcopus; vel denique, si nec sit Episcopus, ipse Papa; & isti habebuntur instar Vicariorum talis sponsi seu Rectoris. Lott. *ibid.* n. 141. citans Host. Imol. *in c. cum non ignores.* & alios plures

7. Respondeo septimò: ex de Luca *de parochis d. 37. n. 40. & 41.* diligenter attendendum, an superioritas vel alia præminencia vel potestas, quam capitulum vel monasterium, vel dignitas aliqua habet in parochiali, importet curam habitualemente ratione formalis unionis, seu quod ea sit membrum ac de mensa, vel econtra dictum jus, potestas vel superioritas importet solum qualitatem patronalem, vel protectionem &c. universo jure habituali ac actuali residente penes providendum, non curato vocabulo seu nuncupatione, an scilicet dicatur Rector, an Vicarius, quoniam non verborum formula, sed substantia veritatis attendi debet.

Questio 131. Ad quem spectet cura & administratio beneficii, Vicario perpetuo mortuo, resignante, vel deposito, interim dum alius substituitur?

Respondeo: esse penes Rectorem principalem. Laym. *ad c. querelam. de jurejurando. num. 3.* ita ut dum cura habitualis Ecclesie parochialis unitæ monasterio spectat ad ejus Prælatus, hæc exire posset in actum, & dictus Prælatus eam exercere seu actu administrare dictam Ecclesiam. Laym. *in qq. can. de elect. q. 208. in fine.*

Questio 132. Quid jurisdictionis in Ecclesia competat Vicario respectivè ad Rectorem principalem?

1. **R**espondeo primò: Vicarium perpetuum habere jurisdictionem ordinariam, seu curam animarum ordinariam secundum exercitium, seu utilem. Laym. *ad c. 1. de off. Vic. in 6. n. 1.* sed neque Vicarius parochialis temporalis jurisdictionem de-

legatam habet, sed quasi ordinariam; cum non habeat diverfam, sed eandem cum eo, cujus vices gerit, exercet ad modum, quo de Vicario generali Episcopi dicitur, sitque ei substitutus in ordinaria jurisdictione, officio, & curâ. Laym. *ibidem.* n. 3. Secus est de Vicariis temporalibus illis, qui loco alterius absentis aut infirmi constituuntur. Laym. *ibid.*

2. Respondeo secundò: exercitium juris parochialis in pertinentibus ad curam animarum spectat ad Vicarium, licet exercitium juris parochialis in pertinentibus ad extraneam defensionem, vindicationem, & forum contentiosum pertineat ad principalem Rectorem; unde & capellæ seu parochie unitæ monasteriis dicuntur monachorum, non Vicariorum. Zabarell. *in clem. unic. de off. Vicar. q. 10.* apud Laym. *ad c. 3. de off. Vicar. n. 2.*

3. Respondeo tertio: Vicarius perpetuus postquam institutus vix quidquam amplius dependet à Rectore principali; cum jus reale beneficii curati ordinaria auctoritate consecutus sit, quo spoliari non potest, nisi per judicis sententiam ob crimen. Laym. *ad c. 3. de off. Vicar. n. 2.* habeatque administrationem, seu curam exercitium auctoritate juris de per se, in eoque nullo modo dependeat à Rectore principali. Hinc primò non potest per illum in exercitio curæ impediri. Anchoran. *in c. exposuisti. de prab. in 6.* apud Barb. *l. 3. juris Eccl. c. 6. n. 31.* Lott. *l. 1. q. 33. n. 109.* Secundò: nequit Rector Vicario invito ullatenus se ingerere in ipsius curæ exercitio prætextu curæ habitualis in Ecclesia deserviendi & administrandi sacramenta; quia tota cura actualis Vicario à jure commissa est. Lott. *loc. cit.* n. 111. Barb. Laym. *ll. cit.* citantes Abb. *in c. exstirpanda. de prab. n. 15.* & Azor. *p. 2. l. 3. c. 6. q. 2.* Tertio: nequeunt monachi, quorum monasterio annexa est parochia ratione curæ (intellige habitualis) in ea prædicare; cum potestas ligandi & solvendi sit penes alium, nempe Vicarium. Gl. *in c. adjicimus. 16. q. 1.* apud Lott. n. 108. Quarto: Non tenetur Vicarius de cura respondere Rectori principali. Lott. *ibidem.* n. 107. Denique pro juribus parochie suæ retinendis aut recuperandis absque mandato Rectoris principalis agere potest Vicarius perpetuus. Laym. *l. c. n. 2.* citans Sylv. vide eund. Laym. *loc. cit. n. 2.* citans Sylv. Vide Eundem Laym. *p. 2. pag. 348.*

Questio 133. Quid juris habeat Vicarius participandi de massa distributionum, aliisque emolumentis?

1. **R**espondeo ad primum: Cum distributiones dicantur merx laboris, seu salarii operariorum psallentium in choro; aliæque divina pro cultu Ecclesie celebrantium; Vicarius, qui non est de corpore beneficiatorum, neque deputatus ad servitium chori & Ecclesie, sed tantum ad exercitium curæ & ministerium Sacramentorum, debet esse contentus suâ congruâ jam constitutâ extrahas distributiones. Card. de Luca *de paroch. d. 17. n. 6.* Participatio tamen distributionum practitari solet, quando Vicarius est unus de Capitulo, seu Collegio, cui annexa est cura, dictæque distributiones cedunt in locum congruâ; ita ut ad instar Canonici pœnitentiarii assistens in confessionali aut aliàs in exercitio curæ & administratione sacramentorum impeditus, habeatur pro assistente in choro, de Luca *ibidem.*

2. Respondeo ad secundum: regulariter loquendo, seu de jure ordinario jura omnia & emolumenta parochialia spectant ad eum, cui cura habitualis

bitualis competit, adeoque Vicarius seu alio nomine nuncupatus ad solam curam actualem seu ejus exercitium deputatus jure operarii censendus est; ac proinde contentus esse debet congruâ suâ tanquam salario seu mercede operis ac laboris. de Luca. de paroch. d. 22. n. 7. citans plures Rotæ decisiones.

Questio 134. An Vicarius parochi licentiam dare possit alteri presbytero assistendi matrimonio?

Respondeo: de Vicario perpetuo intitulo certum est, quod possit; de eo etiam, quem parochus ad universitatem cura & administrationem sacramentorum deputavit, ait de Luca ad Trident. d. 26. n. 26. dicendum videri, quod iste non possit quidem alium Vicarium ad eandem universitatem deputare; possit autem dare licentiam specialem, & partes suas in negotio particulari alteri committere, &c. idem docent etiam de eo, quem parochus ad breve tempus absentia suâ constituit, ut totam curam gerat; Sanch. de matrim. l. 3. d. 31. n. 15. Squil. de privileg. cler. c. 2. n. 34. apud Barb. de de off. paroch. c. 1. n. 38. Unde inferri videtur, ut habeatur in indice Card. de Luca ad Trid. posse talem Vicarium dare licentiam alteri presbytero assistendi matrimonio. Quodsi etiam adest consuetudo, ut talis parochi delegatus ad universam parochia curam, dum & ipse abest, ad breve tempus substituatur sibi alium ministraturum omnia Sacramenta (in quo casu parochus vice curatum instituens conscius talis consuetudinis tacite videtur dare facultatem delegato suo substituendi sibi alium subdelegatum ad universitatem causarum, qui tunc non tam delegatus delegati istius, quam ipsius parochi censetur) possit sic institutus à vice curato dare alteri licentiam assistendi etiam matrimonio. Barb. loc. cit. ex Squil. n. 35. qui etiam n. 37. addat, quod parochus praesens assumeret Vicarium locantem operas suas ad eum juvandum, hic Vicarius nequeat delegare; quia non censetur ipsi vices suas plene commisisse parochus.

Questio 135. Quæ ætas requiratur in Vicario perpetuo, & intra quod tempus fieri debeant sacerdos?

1. Respondeo ad primum, requiri ut sit 25. annorum inchoatorum. c. cum in cunctis. de elect.

2. Respondeo ad secundum: requiri, ut intra annum à pacifica possessione Vicariæ, & legitimo impedimento cessante, promoveatur ad sacerdotium. c. licet canon. de elect. juxta Clem. unic. de off. Vicarii. Ratio est, quia curam animarum ac beneficium veluti curatum habet. Laym. ad c. ult. de off. vic. Unde jura, quæ hac in parte constituta sunt parochi seu de Rectore parochialis Ecclesiæ etiam in Vicario perpetuo locum habent. Azor p. 2. l. 3. c. 6. q. 7.

Questio 136. An & qualiter Vicarii perpetui teneantur ad residentiam personalem in suis Ecclesiis?

1. Respondeo ad primum affirmativè: quia habent beneficium veluti curatum, Laym. loc. cit. cum communi.

2. Respondeo secundò: circa hoc onus ac modum residendi Vicario tali congruunt ea, quæ de

parochi disposita sunt. C. de Luca ad Trid. d. 4. n. 11. ac proinde sicut de parochi constituitur circa materiale ejus habitationem per plures S. Congreg. declarationes, ut ea sit prope Ecclesiam, sive intra ipsius parochia limites in loco commodo, omnibusque opportuno in domo parochi destinata. de Luca ibid. ita idem dicendum de habitatione Vicarii perpetui.

Questio 137. An & qualiter Vicarii perpetui teneantur ad recitandas horas Canonicas?

1. Respondeo primò: Vicarium perpetuum obligari ad eas; quia est verè beneficiatus, ut constat ex c. postulasti. de rescript. & quia Vicarius talis in Ecclesia tali parochiali verè curatus est quoad exercitium & effectum, licet quoad habitum & proprietatem cura sit penes Rectorem principalem. Laym. Theol. Mor. l. 4. tr. 2. c. 6. n. 8. citans Gloss. ad c. super eo. de prob. in 6.

2. Respondeo secundò: Vicarios temporales ratione Vicariæ ad horas Canonicas non obligari. Laym. ibid. & Barb. l. 3. jur. Eccl. c. 6. n. 62.

3. Respondeo tertio: excipiendos, quoad hos temporales Vicarios casus sequentes. Primò: si speciatim deputatus sit ad officium Canonicum vice alterius in choro cantandum; Secundò: si ei plena administratio beneficii cum auctoritate & consensu Episcopi, tametsi ad tempus & amovibiliter, commissa sit; tunc enim ex tacita conditione & pacto committi censetur, ut omnia officia, præster; si nimirum principalis, cujus Vicarium agit, officium non persolvat. v. g. si alicui commendetur Ecclesia interim, dum beneficiatus puer, qui puer scilicet orare non potest, adolescat; aut si parochi, qui ob incurabilem infirmitatem beneficio præesse nullo modo potest, Vicarius vel Coadjutor ab Episcopo designetur, ita ut administrationem etiam in temporalibus habeat, & solum aliquam portionem congruam parochi infirmo relinquere teneatur juxta Abb. in c. de rectoribus. de institut. n. 5. Tertio: si beneficium, quod monasterio unitum est, auctoritate Episcopi committatur alicui Vicario, quamvis ad nutum amovibili: ita ferè Barb. ex Laym. citatque uterque Suar. de relig. l. 4. de Hor. can. c. 22. n. 15.

Questio 138. An & qualiter Vicarius teneatur ad subsidium charitativum?

1. Respondeo ad primum: Vicarium, præsertim investitum seu intitulatum, teneri ad subsidium charitativum, uti & ad alias actiones, quæ aliàs ab Episcopo beneficiatis imponuntur. c. 2. de suppl. negl. pral. & c. de monach. de prob. Laym. in cit. c. 2. n. 5. Hæc enim sunt jura, quæ Pontifex ait, Vicariis persolvenda esse.

2. Respondeo ad secundum: persolvendum hoc subsidium juxta ratam portionem, quæ Vicariis ex officio provenit. Nihilominus interdum Vicariis, aliisque pensionariis portio assignatur omnino libera, ita ut totum onus principali Rectori incumbat, tametsi is aliàs exemptus sit (non enim exemptus est ratione populi & Ecclesiæ parochialis Episcopo subjecta; cum unio fieri censetur salvo jure Episcopali. Laym. l. 4. Theol. Mor. tr. 2. c. 17. q. 5. Abb. in c. pastoralis. de donat. in 6. & ibid. DD. communiter) in quo casu necesse non est, ut Vicario designetur certa portio reddituum ex beneficio, sed sufficit ei dare congruentem sustentationem,